CENA 25 GROSZY wraz z dodatkiem

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 242 (8169). Niedziela, dnia 18 października 1925 r. Rok XXXIII.

Aresztowanie 117 osób w Wilnie i okolicy.

WILNO, 17. Od dłuższego czasu prowadzone przez organa policyjne śledztwo wpadło na ślad szeroko rozgałęzionej organizacji komunistycznej, uprawiającej agitację i szpiegostwo na rzecz Sowietów.. W nocy z dnia 14 na 15 bm. organa policji politycznej dokonały licznych rewizji i aresztowań.. O godzinie 2 w nocy policja otoczyła część domów przy ul. Szklanej, Stefańskiej, Zawolnej i innych.. W ciągu jednej nocy w Wilnie i na prowincji aresztowano 117 osób.. Według nazwisk osób aresztowanych, które dotychczas ujawniono, są to przeważnie żydzi.. M. in. aresztowano dyrektora seminarjum hebrajskiego Fraunda literata żydowskiego Ericca, kilku nauczycieli i uczniów szkół żydowskich i t. d.

Pozatem dokonano 50 rewizji w różnych częściach miasta. M. in. na wieczorowych kursach żydowskich przy ul.. Bazyljańskiej i w mieszkaniu wileńskiego korespondenta warszawskiego „Momentu".

W wielu miejscach odkryto moc materjału obciążającego; jest to bibuła komunistyczna, odezwy, plakaty agitacyjne, listy składek na rzecz poszkodowanych komunistów i t.. p.

Wszystkich aresztowanych przywieziono na dworzec, a następnie pociągiem do Landwarowa, pod Wilnem, do specjalnego aresztu, otoczonego kordonem policji celem izolowania aresztowanych od niepożądanego kontaktu z pozostałymi jeszcze w Wilnie.. Osoby zatrzymane przypadkowo będą w ciągu 24 godzin wypuszczone na wolność.

Niektóre poszkodowane rodziny zwróciły się do sen. rabina Rubinsteina z prośbą o interwencję.. Jak słychać sen Rubinstein wobec wyraźnie komunistycznego charakteru organizacji interwencji nie podejmie.

Organizacja komunistyczna utrzymywała podobno stosunki z Mińskiem i Warszawą.

Dalsze szczegóły wobec toczącego się śledztwa trzymane są w ścisłej tajemnicy.. Aresztowania trwają w dalszym ciągu, tak w Wilnie jako też na prowincji.. Wieści z prowincji jeszcze nie nadeszły.

Dalszy ciąg rozpraw sprawy Steigera.

LWOW, 17. PAT. Podczas wczorajszej rozprawy przesłuchiwano w dalszym ciągu świadka dr. Lewickiego. Świadek zeznał, że widział bombę leżącą na ziemi. Leżała ona o kilka kroków dalej niż upadła. Została zapewne potrącona przez konnicę. Obok leżały reszty materjałów niedo-

palonych, któremi bomba była wypełniona. Swiadek nie zauważył, aby jednocześnie na powóz rzucono kwiaty. nie przypomina sobie również aby za Steigerem bezpośrednio uciekała jakaś inna osoba, o czem zeznał w śledztwie policyjnem, bo uwagę całą zwróconą miał na Steigera. Steigera poznaje dokładnie. Gdy świadek krzyknął za uciekającym Steigerem: Trzymaj, łapaj! Steiger przystanął na chwilę później jednak począł dalej uciekać.

Drugi świadek Michał Ulan, architekt, stał w krytycznej chwili na balkonie w kawiarni „De la Paix" i widział, że bomba wypadła nie z okna, ale z ulicy. Widział tę bombę, leżącą później na ziemi w chwili, gdy przejeżdżał powóz p. Prezydenta. Dwoje dzieci zbliżyło się do bomby. Swiadek w obawie, aby dzieci nie potrąciły jej, zbiegł z balkonu na dół, ale w tejże chwili policja już zajęła się bombą. Swiadek widział następnie uciekającego mężczyznę w jasnym płaszczu i w jasnym kapeluszu. Mężczyznę poznał później w komisarjacie policyjnym. Nie wie jednak, czy to był Steiger, bo go widział z tyłu. Stojąca obok świadka pani Francozowa powiedziała do świadka, że widziała sprawcę, który rzucił bombę. Miał on być odziany w ubranie bronzowego koloru i czarny kapelusz. Gdy świadek to powiedział inspoktor Łukowski oświadczył, że tak właśnie był ubrany wywiadowca policji.

W dalszym ciągu wczorajszej rozprawy przesłuchiwano Martę Majstruk, kucharkę, rosjankę, która przechodziła właśnie ulicą koło miejsca skąd rzucono bombę i zobaczyła rękę w powietrzu odzianą w jasny rękaw, z której wyleciał jakiś przedmiot, dymiący w powietrzu. Swiadek domyślając się, że to bomba, wraz ze swemi towarzyszami uciekł do składu Stoińskiego. Zdaniem świadka, ręka ta należała do mężczyzny wysokiego wzrostu.

Jakie dokumenty zostały podpisane w Locarno.

LOCARNO. 17. PAT. Ostatecznie można ustalić, że w Locarno podpisane zostały następujące dokumenty:

Pakt reński, traktat arbitrażowy francusko-niemiecki, traktat arbitrażowy belgijsko - niemiecki. traktat arbitrażowy niemiecko - polski, traktat arbitrazowy niemiecko - czeskosłowacki traktat gwarancyjny polsko - francuski, traktat gwarancyjny francusko - czeskosłowacki. Wszystkie te akty stanowią jedną całość traktatu w Locarno. Wszystkie wchodzą w życie jednocześnie po wejściu Niemiec do Ligi Narodów. Traktaty te sparafowane w Locarno, podpisane definitywnie mają być w Londynie.

Ogłoszenie treści paktu i traktatów nastąpi później dopiero po przyjeździe ministrów do ich krajów. Pakt gwarancyjny reński zawiera zabezpieczenie i poręczanie granic reńskich. Traktaty arbitrażowe francusko - niemiecki i belgijsko niemiecki mają charakter umów dodatkowych do paktu reńskiego. Część techniczna wszystkich traktatów arbitrażowych jest indentyczna. Poniewaz traktaty polsko - niemiecki i czeskosłonacko - niemiecki nie wynikają z paktu reńskiego, więc oba te traktaty posiadają poza tekstami identycznemi z tekstami francuskim i belgijskim równobrzmiący dla obu wstęp stwierdzający chęci pokojowe załatwienia sporów oraz stwierdzający, ze ustalony przez konwencję arbitraż nie może dotyczyć ani poruszyć spraw załatwionych traktatami pokojowymi. Zarówno pakt reński, jak traktaty arbitrażowe polsko - niemiecki i czeskosłowacko - niemiecki przewidują wolność działania dla Polski, Czechosłowacji i Francji w celu udzielenia sobie wzajemnej pomocy sprecyzowanej oraz zobowiązania udzielenia sobie tej pomocy w sposób bezzwłoczny w razie naruszenia przez Niemcy obowiązujących postanowień w traktatach gwarancyjnych, powołując się wyraźnie na istniejące przymierza.

Okradzenie Ireny Solskiej.

WARSZAWA, 17.10. Znakomita artystka p. Irena Solska-Grosserowa padła ofiarą tajemniczej kradzieży. Z mieszkania jej w niewyjaśniony dotąd jeszcze sposób zniknęła kosztowna pamiątkowa biżuterja. Pani Solska, stwierdziwszy kradzież natychmiast zwróciła się o pomoc do władz policyjnych.

Nieprawdziwe pogłoski czerwonej prasy.

WARSZAWA, 17.10. PAT. Polska Agencja Tel. stwierdza, iż informacje niektórych dzienników o rzekomych pertraktacjach przedstawicieli rządu polskiego z grupą Rotszylda nie pochodząc ze źródła urzędowego i nie odpowiadają istotnemu stanowi rzeczy.

Manifestacja na cześć Chamberlain'a.

LOCARNO, 17 10. PAT. Z powodu urodzin Chamberain'a, który ukończył 62 lata, ludność miasta Locarno urządziła na jego cześć manifestację z muzyką i wręczeniem kwiatów pani Chamberlain. Odegrano hymny angielski i szwajcarski.

Międzynarodowa konferencja mniejszości narodowych.

GENEWA, 17.10. PAT. Na międzynarodowej konferencji mniejszości narodowych przyjęto rezolucję Wilfana, słoweńskiego deputowanego do parlamentu włoskiego, domagającą się, ażeby w państwach europejskich, w których granicach żyją inne narodowe grupy etniczne, każda narodowa grupa etniczna była uprawniona do rozwijania i pielęgnowania swej narodowości we własnych jawnych uznanych przez prawo związkach

Giełda pieniężna.

BERLIN, 17.10. PAT. Dewizy wschodnie. — Wypłaty telegraficzne na Warszawę 69 02—69.88, na Katowice 69.92—69.28, na Poznań 68.72—69.08, na Rewel 1,121—1,127, na Kowno 41.195—41.405, Gotówka złoty noty większe 68 75—69 45, noty drobne 67.66—68.34, ruble łotewskie 79.60—80.40, marka estońska 1.045—1.105, lity litewskie 40.91 —41.39.

Notowania złotego w dn 16.X. PAT. Londyn za f. szt. 29, Zurych 85, Nowy York 16.75, Berlin 68.75—69.45, wypłata na Warszawę 69.02—69.38, na Katowice 68.92—69 28, na Poznań 68.72—69.08, na Gdańsk 85 39—85.61 telegraficzne wypłaty na Warszawę 85.04—85.23, Wiedeń czeki 116.55—117.15, Praga 559.

Giełda zbożowa.

WARSZAWA, 17.10. PAT. Pszenica kongresowa 747½ gr. lit. (127 f. h.) 25.50, pszenica kongresowa 753 gr. lit. (128 f. h.) 24.00, żyto kongresowe 693½ gr. lit, (118 f. h.) 16,75, jęczmień kongresowy na paszę franco Warszawa 17.60, otręby żytnie franco Warszawa 9.75, usposobienie spokojne. Obrót 165 tonn.

Europa, Polska i Rosja.

„Dopóki Rosja nie przystąpi do współpracy z innemi krajami kontynentu, problemat europejski nie będzie rozwiązany".

W ten sposób wyraził się p. Benesz w rozmowie z przedstawicielami prasy w przeddzień wyjazdu do Locarno. A że przywykliśmy słyszeć ze strony Min. Spraw Zagranicznych Czechosłowacji słowa głębokie i rozsądne, warto i tym razem zastanowić się nad ich znaczeniem.

Od chwili, gdy Rosja pogrążyła się w chaosie rewolucji i bolszewizmu, państwa zachodnie podkreślały chętnie fakt, że Sowiety dobrowolnie usunęły się ze społeczności europejskiej. Jednak że każde z państw osobno nie wyrzekło się zabiegów celem uzyskania w stosunkach z Rosją korzyści gospodarczych i politycznych.

Zaczęło się od Niemiec. Na zbliżeniu z Rosją budowano w Berlinie wielkie nadzieje. Traktat w Rapallo miał się stać kanałem, którym miała się rozlać ekspansja niemiecka opanowana i zatrzymana przez Traktat Wersalski. Pp. Brockdorf-Rantzau. ambasador w Moskwie i p. Maltzahn. dyrektor na Wilhelmstrasse, stali się wymownymi championami rozszerzenia i wzmocnienia stosunków niemiecko-rosyjskich. Ale usiłowania okazały się daremne. Skuteczność klauzul Traktatu w Rapallo zaznaczyła się jedynie pod postacią wiszącej nad Europą a przedewszystkiem nad Polską groźby wojskowego współdziałania niemiecko-sowieckiego. Korzyści handlowe i zbliżenie istotne pomiędzy obu krajami pozostały nadal w krainie marzeń.

Czechosłowacja wcześnie zrozumiała wagę czynnika rosyjskiego i odrazu zorjentowała swoją politykę w kierunku zbliżenia nie z Sowietami ale z tą „przyszłą" Rosją którą widzimy wprawdzie w mgle oddalonej przeszłości, ale która prędzej czy później stanie się faktem. Slady tego usilnego dążenia widzimy w przytoczonem wyżej oświadczeniu czeskiego męża stanu.

Przykład Niemiec nie zniechęcił Włoch, które cicho i niepostrzeżenie nawiązały stosunki z Sowietami i zawarły z niemi traktat handlowy. Ale i tutaj nadzieje pokładane w handlu z Rosją zawiodły prawie zupełnie, do czego przyznał się otwarcie p. Mussolini w jednem ze swych przemówień.

Rzucając hasło odbudowy Europy Anglja, a ściśle mówiąc rząd p. Lloyd George'a, miała przedewszystkiem Rosję na oku, Stosunki handlowe zostały nawiązane z Sowietami przez Wielką Brytanję przedstosunkami politycznemi.

I tutaj spotkał ją zawód. Misja handlowa sowiecka w Londynie liczyła od r. 1923, 300 osób, co stanowiła dość rażącą dysproporcję w stosunku do ilości wymienionych towarów. Pomiędzy Rosją a Anglją doszło obecnie do prawdziwej wojny politycznej, która się może zakończyć wzajemnym bojkotem gospodarczym.

Francja najbardziej zwlekała z nawiązaniem stosunków z Rosją, przytem zastosowała ona odmienną metodę niż Wielka Brytanja, uznając Sowiety de jure, a dopiero później wchodząc z nią w układy. Trudności są olbrzymie, rokowania postępują wolno, przyczem rząd francuski dąży wyraźnie do tego, aby nadając rokowaniom z Rosją jaknajmniej rozgłosu, zarezerwować sobie. w razie osiągnięcia porozumienia, stanowisko uprzywilejowane w stosunkach gospodarczych z Rosją Sowiecką.

Czem wytłomaczyć niemożność wciągnięcia Rosji do ogólno-europejskiego politycznego i ekonomicznego przy jednoczesnem dążeniu ze strony wszystkich prawie państw europejskich, do wejścia z nią w bezpośrednie stosunki?

Na pytanie to odpowiedzieć można pytaniem. Kiedy chodzi o granice Polski, o „żółte niebezpieczeństwo", o Mossul, o długi europejskie, o rynki zbytu, o równowagę gospodarczą — jakkolwiek chaotycznem może być to zestawienie tak różnorodnych problemów — — czy można pominąć czynnik rosyjski? Czy jakiekolwiek rusztowanie polityczne zbudowane z pominięciem tego. pierwszorzędnej wagi materjału, może być trwałe i pewne? Nie można wykreślić z mapy kraju świata, który chociaż przestał być mocarstwem, nie przestał odgrywać olbrzymiej roli na Dalekim i Bliskim Wschodzie, którego nieobecność fatalnie zaciążyła na gospodarce światowej.

Wobec krajów zdradzających chęć do wejścia z nią w stosunki, nawet wobec Niemiec, z którymi ma wiele interesów wspólnych, a mało — spraw spornych Rosja zachowywała się zawsze z rezerwą. Pierwszy raz w stosunku do Polski inicjatywa wyszła z jej strony.

Pod tym kątem widzenia powinniśmy rozpatrywać zbliżenie polsko-rosyjskie. Polska występuje poraz pierwszy w roli łącznika pomiędzy Wschodem a Zachodem, gdyż nie ulega wątpliwości, iż Sowiety w układach z Polską szukają pomostu do porozumienia z Francją. A to porozumienie stanowi rozplątanie jednego z węzłów w splocie zagadnień europejskich.

J. S.

Kronika Telegraficzna.

(P. A. T.) 17.X-25 r.

LOCARNO. Po bardzo długich naradach rzeczoznawcy prawnicy doszli w czwartek 15 b. m. do porozumienia w sprawie formuły traktatów arbitrażowych. Formuła ta została następnie przedstawiona ministrom zainteresowanych krajów do zatwierdzenia. Min. Skrzyński zaakceptował wspomnianą formułę.

LOCARNO. Minister Skrzyński złożył wczoraj wizytę Mussoliniemu.

PARYŻ. Rada Ministrów przyjęła jednomyślnie tekst paktu ustalonego w Locarno, oraz postanowiłą prześlać Briandowi gratulację.

GDAŃSK. Przybył tutaj komandor włoskiej marynarki wojennej hr. Diramacci, mianowany przez Ligę Narodów rzeczoznawcą w sprawie rozgraniczenia terenu dla polskiego basenu amunicyjnego na Westerplatte.

WIEDEŃ. Przybył tutaj wczoraj Mac Donald w towarzystwie lorda Arnolda. Były premjer złożył wizytę kanclerzowi Ramekowi i ministrowi Mattaji. Kanclerz wydał na cześć Mac Donalda obiad. Mac Donald zatrzyma się w Wiedniu parę dni.

RZYM. Prasa włoska, która dotąd ograniczyła sią tylko do rejestracji bez komentarzy kolejnych prac konferencji w Locarno, wczoraj opuściła to stanowisko rezerwy i winszuje szczęśliwego obrotu, jaki przyjęła konferencja w dniach ostatnich.

BERLIN. W związku z zawarciem traktatu handlowego między Rosją i Niemcami, w najbliższych dniach będzie uruchomione bezpośrednie połączenie na linji Królewiec—Leningrad i Leningrad—Berlin.

Komunikat wojskowy.

Na podstawie art. 85 i 86 Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 23 maja 1924 r. zarządzone zostało w roku bieżącym przeprowadzenie **raportów i zebrań kontrolnych.**

A. RAPORTOM KONTROLNYM podlegają:

1) **Oficerowie rezerwy i pospolitego ruszenia,** urodzeni w latach 1901, 1897, 1895, 1885, 1881 i 1875 **oraz** z pośród urodzonych w latach 1900, 1899 i 1894 ci, **którzy w roku bieżącym nie odbyli ćwiczeń wojskowych.**

2) **Byli urzędnicy wojskowi** — zwolnieni z czynnej służby wojskowej do rezerwy względnie pospolitego ruszenia — tych samych roczników co i oficerowie podlegający w roku bieżącym powołaniu.

Stosownie do § 582 Rozporządzenia wykonawczego do Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej odbędą się **raporty kontrolne** w dniu 4 listopada b. r. w właściwych Powiatowych Komendach Uzupełnień.

W myśl § 609 Rozporządzenia wykonawczego do Ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej obowiązani są oficerowie rezerwy i pospolitego ruszenia, którzy kiedykolwiek otrzymali w Wojsku Polskiem ryczałt na umundurowanie, stawić się do raportów kontrolnych w mundurze wojskowym (strój służbowy).

Oficerowie obowiązani do stawienia się w umundurowaniu stawią się w właściwych P. K. U. w wyżej podanym dniu punktualnie o godzinie 8-ej rano.

Oficerowie, którzy nominację oficerską otrzymali będąc już w rezerwie lub pospolitem ruszeniu i nie odbywali jeszcze ćwiczeń w rezerwie oraz nie otrzymali w Wojsku Polskim ryczałtu na umundurowanie, **nie są obowiązani do stawienia się do raportów kontrolnych w umundurowaniu.**

Ta kategorja oficerów oraz byli urzędnicy wojskowi zgłoszą się w dn. 4.X. b.r. w właściwych P.K.U. punktualnie o godz. 15-ej (3-ej po południu).

Wszyscy oficerowie winni mieć ze sobą książeczki stanu służby oficerskiej oraz karty przydziału mobilizacyjnego.

B. ZEBRANIOM KONTROLNYM podlegają:

Szeregowi rezerwy włącznie chorążych (kategorja A) i pospolitego ruszenia z bronią (kategorja C) roczników 1901, 1897, 1896, 1895 i 1890 oraz z roczników 1900 i 1899 należących do pospolitego ruszenia z bronią włącznie chorążych (kategorja C) i tych, **którzy w roku bieżącym nie odbyli ćwiczeń wojskowych w rezerwie.**

Dla orjentacji podlegających stawiennictwu do zebrań kontrolnych opublikowane zostały w poszczególnych powiatach plany zebrań kontrolnych, wydane przez właściwych Komendantów P.K.U. z wyszczególnieniem dat i miejsc urzędowania Komisji Kontrolnych.

Od obowiązku stawienia się do raportów względnie zebrań kontrolnych są zwolnieni z urzędu:

a) posłowie do Sejmu i Senatu oraz ministrowie i wice-ministrowie (podsekretarz stanu).

b) duchowni i kandydaci do stanu duchownego,

c) oficerowie i szeregowi powyżej wymienionych roczników i kategorji, którzy w roku bieżącym odbywali służbę czynną w wojsku stałem lub ćwiczenia wojskowe,

d) oficerowie i szeregowi, którzy w roku bieżącym zgłosili się do służby w wojsku lub ćwiczeń wojskowych, jednak z powodu choroby lub celem przedstawienia komisji rewizyjnej z tej służby zostali zwolnieni,

e) znajdujący się w więzieniu śledczem lub karnym oraz umieszczeni w karnych zakładach poprawczych,

f) oficerowie i szeregowi rezerwy tudzież pospolitego ruszenia, którzy rzeczywiście wyjechali zagranicę zgodnie z obowiązującemi przepisami.

Zebrania kontrolne będą się odbywać w urzędach gminnych przynależnych do danych miejscowości zgodnie z opublikowanemi planami, gdzie wszyscy zobowiązani do zebrań kontrolnych mają się stawić **punktualnie o godzinie 8 rano.**

Podlegający na mocy niniejszego obwieszczenia zebraniom kontrolnym szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia włącznie chorążych tych kategorji, którzy nie stawią się bez uzasadnionego usprawiedliwienia na zebrania kontrolne **będą karani dyscyplinarnie** i obowiązani są zgłosić się przed dodatkową komisją kontrolną. Oporni będą doprowadzani przymusowo.

Na zebrania kontrolne należy zabrać z sobą książeczki wojskowe, karty mobilizacyjne i inne dokumenty wojskowe.

Powołani do raportów kontrolnych względnie na zebrania kontrolne nie mogą rościć żadnych pretensji do Skarbu Państwa tytułem odszkodowania, bądź to z powodu zaniechania pracy, bądź też poniesienia pewnego uszczerbku na zarobku dziennym skutkiem stawienia się do raportów względnie zebrań kontrolnych.

Szeregowi rezerwy, względnie pospolitego ruszenia, przesiedlający się w czasie trwania zebrania kontrolnego **na stałe** do innej gminy, leżącej na terenie innej P. K. U., powinni stanąć na dodatkowe zebrania kontrolne w P.K.U. właściwej dla nowego miejsca zamieszkania.

Z pomorskiej niwy.

Wybory do Rad Miejskich na Pomorzu. — Jak się przedstawia agitacja wyborcza. — Lojalność Niemców pomorskich w świetle faktów. — Z za kulis szpiegostwa niemieckiego w Polsce. — Założenie Pomorskiego Muzeum Leśnictwa.

(Od naszego korespondenta pomorskiego).

Grudziądz w październiku.

Gorączka wyborcza z okazji zbliżających się wyborów do Rad Miejskich, zapanowała na Pomorzu w całej pełni. Poszczególne stronnictwa rozwinęły już silną agitację wyborczą, plakatując mniej lub więcej zachęcające odezwy i urządzając coraz to częściej wiece wyborcze na które przyjeżdzają nawet posłowie danych stronnictw z Warszawy..

Naogół jednak dzisiejsza agitacja wyborcza jest znacznie więcej umiarkowaną, niż w roku 1921 przy ostatnich wyborach do Rad Miejskich na Pomorzu, kiedy to najwięcej przekonywującym „argumentem“ były laski, spadające na głowy przeciwników politycznych i krzesła „fruwające“ w powietrzu, jak również metoda rozbijania wieców.. Dzisiaj wiece odbywają się dość spokojnie, demagogja, którą posługiwano się wówczas w dużym stopniu, prawie że nie istnieje, natomiast w całej dzisiejszej agitacji wyborczej przebija się dość mocno rzeczywista troska o dobro i rozwój poszczególnych miast pomorskich.,

Jedynym nie zbyt pożądanym objawem jest rozdrobnienie się sił wyborczych na cały szereg partji. partyjek i ugrupowań, wniejednym wypadku *ad hoc* utworzonych, jedynie celem zadowolenia ambicji różnych jednostek. W takiej Chełmży np.. miasteczku o 12.000 mieszkańców utworzyło się aż 7 list wyborczych, a w Tucholi, mieścinie liczącej zaledwie 4 tysiące mieszkańców zanotowano 5 list z 70 kandydatami na 18 miejsc w Radzie Miejskiej.

W głównych miastach pomorskich, jak np. w Toruniu, Grudziądzu i Starogardzie walka wyborcza rozegra się głównie między Nar. Partją Robotniczą, Chrześć., Demokr. i Zw. Lud.. - Nar. Niemcy, wskutek znacznego ubytku ludności niemieckiej na Pomorzu, nie otrzymają ani połowy dotychczasowej ilości mandatów. Na arenę wyborczą weszły natomiast dwa stronnictwa, na Pomorzu dotychczas nikłą odgrywające rolę, t.j. socjaliści i t. zw. „stan średni“. Najbliższe dnie zadecydują już o obliczu politycznem areopagów miejskich na Pomorzu.,

Prasa pomorska, której zainteresowanie się wyborami nie przeszkadza trzymać rękę na pulsie pozostałego życia Pomorza — poruszyła w ostatnich dniach jednogłośnie wypadek stanowiący jaskrawy dowód „lojalności“ Niemców zamieszkałych w Polsce wobec państwa polskiego, którego są obywatelami..

Jak wiadomo do Chojnic zjeżdżają się codziennie dziesiątki kolejarzy niemieckich z obsługi wszelkiego rodzaju pociągów tranzytowych. Władze polskie zostawiają im wszelką swobodę ruchów w tem mniemaniu, iż swoboty tej nie będą używać dla szkodliwych państwu naszemu celów.. Tymczasem okazało się, że niemieccy kolejarze swobodę tę wykorzystują do celów aktywnego uprawnienia szpiegostwa na rzecz Niemiec, albo też pośredniczenia między szpiegami niemieckimi w Polsce a władzami w Niemczech., Dowodem tego list jaki przy rewizji celnej znaleziono przypadkowo u jednego z kolejarzy niemieckich adresowany do policji politycznej w Berlinie. List ten, wzgl. jego treść, pochodząca od jednego z Niemców chojnickich, potwierdza niedwuznacznie szkodliwe dla państwa polskiego działanie. Sprawa ta niezawodnie odbije się echem na drodze dyplomatycznej dla jednej strony, a dla drugiej epilog rozegra się przed sądem.

Ze spraw kulturalnych Pomorza rzuca mi się pod pióro sprawa utworzenia ostatnio ważnej placówki kulturalno-gospodarczej jaką jest Pomorskie Muzeum Leśnictwa., Początek dotyczących zbiorów dały eksponaty z pawilonu leśnego na I Wystawie Pomorskiej w Grudziądzu Są to m. in. piękne okazy owadów i szkodników leśnyc oraz kilkadziesiąt okazów uszkodzeń drzewnych, poczynionych przez owady. Do tego dochodzi wielka ilość okazów uszkodzeń, poczynionych przez zwierzęta i grzyby, ciekawe przecięcia drzew, wyrosłych na rozmaitych glebach, następnie początki zbiorów fauny leśnej, karłogramy i analizy drzewostanów, wyrosłych na najrozmaitszej glebie. przy uwzględnieniu specjalnem półwyspu Helu, jak również znaczna liczba zdjęć fotograficznych lasów pomorskich. Leśnicy pomorscy zapowiedzieli już nadesłanie dalszych okazów..

Piękne lasy pomorskie będą mieć więc swoje muzeum, w którem szerszy ogół będzie mógł zapoznać się z pracą leśników polskich w rodzimym lesie pomorskim.

Ł. ŁYDKO.

Niemiecko-sowiecki układ kredytowy.

Prasa sowiecka bardzo obszernie omawia zawarcie niemiecko-sowieckiego układu kredytowego. Półoficjalny moskiewski organ gospodarczy "Ekonomiczeskaja Ziźn“ w dłuższym artykule zatytułowanym "Umowa z Bankiem Niemieckim" przytacza szereg interesujących szczegółów co do poszczególnych punków układu.

Na podstawie wyżej wzmiankowanej umowy „Deutsche Bank“ wespół z Reichskroditgesellschaft otwiera Związkowi Republik Sowieckich kredyt handlowy w wysokości 75 miljonów marek, przyczem jednocześnie firmy przemysłowe i handlowe niemieckie otwierają Sowietom kredyt towarowy w wysokości 25 miljonów marek Kredyt ten ma być urzeczywistniony w drodze redyskonta weksli, które dla przemysłowców niemieckich uskutecznia Gwarancyjno-Kredytowy Bank Wschodni w Niemczech. Kredyty są krótkoterminowe i muszą być uregulowane do początku roku 1926. Stopa procentowa odpowiada zwykłym odsetkom niemieckim. Pokrycie długu następuje w dolarach, ponieważ weksle rosyjskie wystawiane są w dolarach z płatnością w Nowym Yorku. Przyznany Rosjanom kredyt bankowy i towarowy ma być zużyty wyłącznie na zakup miemieckich wytworów przemysłowych, głównie zaś artykułów niezbędnych dla gospodarstw wiejskich.

Znaczenie tej umowy dla Rosji — według wywodów dziennika moskiewskiego polega na tem, że dzięki przyznanym kredytom zagwarantowane jest zrealizowanie rosyjskiego planu importowego na najbliższe miesiące, Przytem zaznaczyć należy, iż widoki na eksport zboża rosyjskiego wobec stosunkowo wysokich cen wewnętrznych na zboże i niskich cenach światowych przedstawiają się bardzo niekorzystnie. Oczywista wynika z tego iż powstałe stąd ograniczenie planu eksportowego musiałoby się odbić na zakresie importu do Rosji.

Jak pisze „Ek. Ziźn“ w dalszym ciągu — trudności te zostały usunięte przez zawarcie niemiecko-sowieckiej umowy kredytowej, gdyż dzięki niej mogą być narazie wstrzymane tranzakcje na sprzedaż zboża rosyjskiego bez równoczesnego ograniczenia importu. Dla niemiec, zdaniem tego dziennika, korzyści wynikające z umowy polegają na tem, iż przemysł niemiecki zapewnia w ten sposób sobie eksport, który bez przyznania Rosji kredytów nie byłby możliwy bowiem Rosja zwróciłaby się wtedy do innych państw.

Ku europejskiej misji celnej.?

Na ostatniej swej sesji, jak wiadomo, Liga Narodów zadośćuczyniła żądaniom Austrji i postanowiła znieść kontrolę finansową. Kontrola ta ostatecznie przestanie istnieć od lipca 1926 roku. Generalny Komisarz dr. Zimmermann za niecałe 3 miesiące wraca do Rotterdamu, zaś od nowego roku poczynając kontrola stanie się niewidzialną.. Jeszcze tylko trzy lata istnieć będzie kontrola nad Bankiem Narodowym. Wreszcie Rada Ligi zawarowała sobie prawo wznowienia kontroli w ciągu 10 lat gdyby zagrożone było płacenie procentów i spłacanie międzynarodowej pożyczki sanacyjnej, ewentualnie została naruszona równowaga budżetowa.

W ten sposób zakończony został jeden etap w zapewnieniu przyszłości obecnej republice austrjackiej.. Dążeniem austrjackim w tej sprawie szła na rękę Francja, chcąc w ten sposób odwrócić Austrję od chęci połączenia się z Niemcami (t. zw. pospolicie Anschlussa) Anglja była tu daleko mniej pokorna, bowiem będąc silnie zaangażowana finansowo i gospodarczo w obecnej Austrji uważa, iż jest lepiej zabezpieczona przy istnieniu kontroli niż bez niej.

Obecnie dojrzewać będzie do rozstrzygnięcia drugie zagadnienie podstawowe dla przyszłości Austrji.. Sprawa całokształtu życia gospodarczego.

Sanacja budżetu i waluty odbyła się przy pomocy pożyczki międzynarodowej. Jednakże równowaga budżetu i stabilizacja waluty zależy od zdrowych stosunków gospodarczych.. Tymczasem pod tym względem układ stosunków, po 1918 r. jest dla Austrji wysoce niepomyślny.

„Anschluss“ austro-niemiecki nie jest możliwy bez zgody Francji, Włoch i Małej Ententy. Austrja, jako argument za połączeniem wysuwa twierdzenie, że w obecnych swych granicach nie jest zdatna do samodzielnego życia gospodarczego. I to jest jedno zagadnienie.

To też aby umożliwić Austrji samodzielne życie nie jest ona pozostawiona samej sobie. Ta sama Liga Narodów, która dokonała sanacji austrjackiego budżetu i stabilizacji pieniądza, obecnie ma za zadanie stworzenie warunków, które umożliwiłyby istnienie i rozwój austrjackiego przemysłu i handlu.

Temi sprawami zajmował się raport ekspertów Rista i Laytona. Raport doszedł do wniosku że Austrja przechodzi powojenne cierpienia na równi z innemi państwami.. W tym stanie rzeczy należy przedewszystkiem pracować i czekać.

Jednakże należy Austrji pomóc. Głównym konkretnym sposobem tej pomocy dla austrjackiego życia gospodarczego jest ułatwianie austrjackiego eksportu.. Ta sprawa musi być rozwiązana na drodze międzynarodowej.

Według planu ekspertów ułatwić eksport ma udzielenie przez pewne państwa specjalnie uprzywilejowanych ceł na towary austrjackie. Zagadnienie to byłoby mało skomplikowane, żeby nie to, iż cła takie należy uzgodnić z interesami własnego przemysłu odnośnych państw i — co jeszcze trudniejsze — aby inne, trzecie państwa, które posiadają w stosunku do państw zainteresowanych przywileje wypływające z t. zw. klauzuli handlowej największego uprzywilejowania, zrzekły się tych przywilejów na rzecz Austrji..

I tu odrazu widać, jak trudną jest ta sprawa do rozwiązania..

Sprawa przestaje właściwie być sprawą polityki celnej państw sasiadujących z Austrją, a wchodzi w sferę polityki gospodarczej wielkich państw eksportujących, zwłaszcza Anglji. Idzie bowiem o zagadnienie, które mogłoby mieć bardzo daleko sięgające skutki. Jeśliby doszło do ustanowienia ceł uprzywilejowanych między Austrją i państwami sukcesyjnemi byłych Austro-Węgier i podobnych umów z Niemcami i Francją oraz jeśliby Anglja zrzekła się największego uprzywilejowania w stosunku do tych państw, które udzieliłyby Austrji ceł specjalnie uprzywilejowanych, jeśliby dalej ten stan rzeczy został uzupełniony przez umowy arbitrażowe z Niemcami, — nic wówczas nie stałoby na przeszkodzie do powstania w Europie kombinacji gospodarczej: Francja, Niemcy, Austrja, Czechosłowacja i szereg innych państw, co oznaczałoby początek kontynentalnej europejskiej unji celnej.

Rozwiązanie, na które Anglja tak łatwo się nie zgodzi..

To też austrjackie projekty ekspertów narazie zostały przekazane do dalszego badania i mają być przedmiotem dalszych obrad Rady Ligi Narodów.

A. C.

Składajcie ofiary na inwalidów woj.

ś. † p.

LEOKADJA Z JACONIÓW

BUKOWSKA

po krótkich cierpieniach zmarła 15 października r.b., przeżywszy lat 33.

Wyprowadzenie zwłok z kaplicy kościoła O.O. Franciszkanów na cmentarz miejski nastąpi w niedzielę, dn. 18 października r.b., o godz. 3-ej p.p.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

1950 **MĄŻ, DZIECI i RODZINA.**

Ostatnie wiadomości

Zamknięcie konferencji w Locarno.

LOCARNO, 17,10. (Radjo). Wczoraj o godzinie 6-ej min. 30 wieczorem podpisany został na oficjalnej konferencji pakt gwarancyjny. O godzinie 7-ej min. 30, ogłoszono o tem z otwartego okna olbrzymim tłumom publiczności zebranym na ulicy przed gmachem sądowym, w którym odbywały się posiedzenia. W kilka minut później ministrowie opuścili gmach, przyczem publika urządziła wszystkim burzliwe owacje. Pierwszy wyszedł Briand, dalej Luther następnie Chamberlain. Gdy wychodził Mussolini, rozległy się okrzyki „e viva Mussolini“. Delegacje opuszczają Locarno w sobotę. Wczoraj po ogłoszeniu o podpisaniu paktu w całem mieście zapalono iluminację.

LOCARNO, 17,10. (Radjo). Traktat podpisany zostanie ostatecznie w Londynie w dniu 1 listopada r.b. po przyjęciu tekstu przez parlamenty poszczególnych państw, przyjmujących udział w Konferencji.

Mussolini o wolności prasy.

LOCARNO, 17.10. (Radio). Zainterpelowany przez przedstawicieli międzynarodowej prasy Mussolini oświadczył wczoraj w interwiewie że ogromnie ceni znaczenie prasy w życiu społecznem i politycznym i że represje stosowane do prasy włoskiej są środkiem przejściowym. Mussolini w końcu obiecał, że w najbliższej przyszłości prasa włoska korzystać będzie w całej pełni z wolności.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	6.10
Londyn	29.35
Paryż	27.—
Szwajcarja	116.—
Berlin	1.43
8% pożycz. konw.	70.
5% poż. prem. konw.	43.—
Listy Zast. T.K. Ziem.	16.70

KRONIKA

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W niedzielę, dn. 18-go października wschód słońca przypada o godz. 6 m. 5, zachód o godz. 16 m. 39; długość dnia wynosi godz. 10 m. 31. Ubyło dnia godz. 6 min. 10. Pierwsza kwadra przypada w dn. 24 b.m., t. j. w sobotę.

— **Podziękowanie.** Zarząd Oddz Czerwonego Krzyża, za kwestę „Tygodnia“ składa najgłębsze podziękowanie P.P. Organizatorom poszczególnych działów, P.P. w komisji finansowej, P.P. kwestującym na dworcu, w cukierniach, restauracjach, kinematografie, koncertach oraz Paniom przy stolikach i puszkach, które z narażeniem zdrowia przy panującym zimnie, nie uchyliły się od ciężkiego i przykrego trudu przyjętych na siebie obowiązków. Dotąd zebranych jest 1824 złotych, składki w dalszym ciągu wpływają, po ich ukończeniu podamy szczegółowe sprawozdanie kasowe.

Zarząd.

— **Stow. „Uniwersytet Ludowy“.** Wykłady w semestrze zimowym rozpoczną się w pierwszych dniach listopada, przeto stali słuchacze winni ponownie się zapisywać. Zapisy przyjmuje sekretarz Zarządu Lek. D-ta Solnik we wtorki i czwartki od godz. 8 do 9 wiecz. w lokalu przy ul. Ciasnej 6.

— **Porządek dzienny** 45-go posiedzenia Kaliskiej Rady Miejskiej w poniedziałek, dn. 19 października 1925 roku, o godz. 8 wieczorem w sali posiedzeń Magistratu w gmachu ratusza.

1) Odczytanie protokułu z poprzedniego posiedzenia.
2) Sprawa przyznania, zgodnie z § 23 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 30 grudnia 1924 roku, o dostosowaniu uposażenia pracowników Związków Komunalnych do uposażenia funkcjonarjuszów państwowych, 19 pracownikom miejskim etatów odpowiadających zajmowanym obecnie przez nich stanowiskom.
3) Komunikat Magistratu.
4) Wolne wnioski.

Uwaga I. Przed publicznem odbędzie się poufne posiedzenie Rady Miejskiej o godz. 7 wieczorem również w gmachu ratusza, w celu omówienia sprawy etatów niektórych pracowników miejskich, umieszczonej wyżej pod punktem 2 niniejszego porządku dziennego.

Uwaga II. Na salę posiedzeń Rady Miejskiej w gmachu Ratusza, ze względu na szczupłość tejże sali, może być wpuszczona tylko ograniczona ilość osób postronnych i to za biletami, które otrzymywać będzie można wyłącznie od poszczególnych pp. Radnych. W tym celu dla każdego p. Radnego załącza się jeden bilet wstępu.

— **Fałszywe dolary.** Waszyngtoński departament skarbu komunikuje, iż w obiegu pojawiły się fałszywe banknoty 5-dolarowe z serji 1902 r. „E“ z numerem skarbowym X153788H i numerem bankowym Nr. 96527. Na pierwszy rzut oka banknot może wprowadzić w błąd, brzy bliższem dopiero badaniu okazuje się, że jest to fotograficzna odbitka odretuszowana na papierze z linjami atramentowemi, mającemi naśladować jedwabne włókna oryginału.

Fałszywych banknotów dolarowych pojawia się ostatnio coraz więcej, a szczególnie napływają one do Polski i tu są przez fałszerzy rozpowszechniane.

— **Kradzież pantofli.** W dniu 16 pazdziernika r.b. o godz. 10 rano p. Nowicki Kazimierz zamieszkały w Kaliszu przy Gł. Rynku 5, zameldował o kradzieży pantofli damskich, wartości 14 złotych. Skradzione pantofle zostały odebrane przez funkcjonarjuszy tutejszej E. U. S. i zwrócone poszkodowanemu za pokwitowaniem.

— **Otrucie.** W dniu 16 b.m. usiłowała pozbawić się życia przez otrucie Agnierzka Pasternak, zam. przy ul. Dobrzeckiej Powodem zamachu samobójczego były niesnaski w pożyciu małżeńskim.

— **Rynek Pracy Rzeczypospolitej.** Podług danych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy, ostatnie tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za czas od 26 września r. b. do 3 października r. b. wykazuje ogólną przybliżoną liczbę 196.430 bezrobotnych. W stosunku do poprzedniego tygodnia liczba ta wykazuje wzrost o 1.390 osób.

Bezrobocie wzrosło w przybliżeniu: w Warszawie o 110 osób, z pośród zwolnionych przez Bank

Handlowy oraz przy robotach budowlanych, w pow. Warszawskim o — 400 osób, z powodu zamknięcia fabryki „Mirków" w Jeziornie, w Ciechanowie o 150 osób, z powodu zwolnienia robotników z powiatowych robót inwestycyjnych w Łodzi — o 920 osób, zwolnionych w przemyśle, w Sosnowcu — o 340 osób, zwolnionych wprzemyśle włókieniczym, w Lublinie — o 700 osób zwolnionych w zakładach rolniczych oraz w cegielniach, w Białymstoku — o 270 osób, z powodu zwolnień od pracy w przemyśle włókienniczym, w Wilnie o — 190 osób w związku z zawieszeniem pracy w niektórych tartakach i garbarniach, w Poznaniu — o 420 osób, przeważnie z powodu zwolnień z robót rolnych.

Natomiast w następujących miejscowościach zatrudniono: Częstochowa — 440 osób przez Sejmik oraz przy budowie kolei Herby-Podzamcze, woj. Sląskie — 1140 osób przy regulacji Wisły w Ustroniu oraz w Katowicach przez przedsiębiorstwa budowlane. Przemyśl — 840 osób, przy pracach rolnych i przez cukrownię w Przeworsku.

— **Opłaty pocztowe za inkaso weksli przez pocztę.** Nowa taryfa pocztowa ustaliła opłaty za czynności, związane z oddaniem weksli notarjuszom do protestu w wysokości następującej: za doręczenie notarjuszowi weksla do protestu i odbiór od notarjusza weksla zaprotestowanego 1.50 zł., za przesłanie weksla zaprotestowanego nadawcy listu zleceniowego opłata, jak za list polecony równej wagi, za doręczenie notarjuszowi weksla do protestu i odbiór od notarjusza sumy wekslowej 1.50 zł. za przekazanie wreszcie sumy wekslowej opłata jak na przekazach pocztowych.

— **Zaprotestowana Łódź.** Według materjałów, posiadanych przez Wydział Statystyczny Magistratu m. Łodzi liczba weksli zaprotestowanych u notarjuszów łódzkich wynosiła: w czerwcu r b. 12,275. w lipcu — 16,494, w sierpniu 18.073.

Ogólna suma protestów wynosiła: r. b 2,774,383 złotych, w lipcu — 3,916,929 zł., w sierpniu — 4,365,556 zł.

W rozpatrywanym 3-miesięcznym okresie dokonano w Łodzi 46,842 protestów na ogólną sumę 11,056,868 złotych.

W analogicznym czasokresie 1924 roku liczba protestów wynosiła 64,050 na sumę 19,551,331 zł.

Zestawiając dane z ostatnich 2-ch lat, stwierdzamy w bieżącym roku zmniejszenie się liczby protestów. Sądzić należy, iż zauważony spadek liczby zaprotestowanych weksli pozostaje w związku ze zmniejszeniem się obiegu wekslowego na tle stagnacji ekonomicznej, jaką kraj obecnie przeżywa.

W każdym razie stwierdzić trzeba, iż mamy do czynienia z liczbami protestów niezwykle wysokiemi. Ze statystyki przed wojennej Komitetu Giełdowego Łódzkiego wynika, iż w ciągu 1910 roku zaprotestowano w Łodzi 47,477 weksli. A zatem w ciągu jednego tylko kwartału w r. b. zaprotestowano tyleż weksli, ile w ciągu całego roku przed wojną. W latach kryzysu 1911-1912 liczba protestów była wyższa. Mianowicie w roku 1911 zanotowano 79 913 protestów, a w roku 1912 — 118,514. Przeciętnie więc miesięcznie w dobie przesilenia przedwojennego, dokonano w Łodzi 6,659 wzgl. 9876 protestów. Obecnie zaś miesięczna liczba protestów wekslowych dochodzi do 18 tysięcy

— **Bluszcz.** Artykuł wstępny 41-go numeu „Bluszczu" p. t „Aktualne refleksje o wychowaniu" porusza doniosłe zagadnienie bardziej intensywnego niż dotąd związania naszego systemu wychowawczego z życiem praktycznem. H. Falewiczówna pisze o międzynarodowej federacji kobiet z wyższem wykształceniem. Gorącym apelem do sumień społeczeństwa i protestem przeciwko ideologji podwójnej moralności jest artykuł p. t. „Wyrodna matka".

Beletrystykę i literaturę reprezentują utwory Conrada, W. Miłaszewskiej, M. Dąbrowskiej, N. Samotyhowej, M. Grossek-Koryckiej i innych. W tym numerze też widzimy ciekawy szkic literacki R. Blutha p. t. „Kartka z dziejów katolicyzmu w Rosji".

Okazale i zajmująco przedstawia się dział praktyczny, który wziąwszy sobie w tym numerze za hasło: „Jesień idzie", zamieszcza nowe modele toalet jesiennych, wskazówki z dziedziny mody, aktualne przepisy gospodarcze idt. K. Dziekońska podaje bardzo ciekawe wiadomości o amerykańskim systemie gospodarki przemysłowej, dołączając do nich wypróbowane przepisy. Ogólne zainteresowanie wzzystkich pań wzbudzi z pewnością dział porad kosmetycznych, prowadzony przez fachową lekarkę-higjenistkę

„Komunikat" Biura Prasowego dla Spraw Kobiecych daje przegląd działalności kobiet na każdym polu pracy. Zawiera on informacje o ruchu stowarzyszeń, życiu prowincji, szkołach zawodowych dla kobiet itd.

— **Odpowiedzialność poczty za zagubione przesyłki.** Według nowej taryfy pocztowej odszkodowanie za zaginione przesyłki polecone w okresie wewnętrznym oraz z W. M. Gdańskiem wynosi 10 zł., za takie zaś przesyłki w obrocie zagranicznym — 30.

Odszkodowania za paczki bez podanej wartości w wypadku zaginięcia paczki ubytku lub uszkodzenia jej zawartości w obrocie wewnętrznym nie może przekraczać 1,50 zł. za 1 kg. wagi brutto, w obrocie zaś zagranicznym 10 zł. za paczkę do 1 kg. wagi, 25 zł. od 1 do 5 kg., 40 zł. od 5 do 10 kg., 55 zł. od 10 do 15 kg. i 70 zł. za paczkę od 15 do 20 kg. wagi.

Wszakże odszkodowanie za paczki bez podanej wartości w obrocie z W.M. Gdańskiem, Austrją, Czechosłowacją, Rumunją i Węgrami nie może przekraczać 2 zł. za każdy kg. lub jego część.

— **Koszty żywności w miastach polskich.** Najdroższym miastem w Polsce, jeżeli chodzi o żywność, jest Warszawa, gdy przed wojną Warszawa była tylko najdroższa w porównaniu z miastami Kongresówki i ziem wschodnich natomiast tańsza była od miast b. dzielnicy pruskiej i Galicji. W 1914 r. n.p. w Poznaniu koszty żywności stanowiły 110% kosztów ówczesnych w Warszawie, Katowicach — 118%, w Grudziądzu 103%, w Krakowie 122%, we Lwowie 130%, w Stanisławowie i Tarnopolu 117% — obecnie we wszystkich tych miastach koszty żywności są tańsze od dzisiejszych kosztów warszawskich, a mianowicie w Poznaniu o 10%, w Katowicach o 7%, w Grudziądzu o 23%, w Krakowie o 4½%, we Lwowie o 8%, w Stanisławowie o 14%, w Tarnopolu o 19%.

Porównując przeciętne koszty żywności w miastach, położonych w obrębie poszczególnych województw, widzimy, że obecnie najdroższe poza Warszawą są miasta ziemi wileńskiej, gdzie koszty żywności stanowią 98,4% kosztów warszawskich, z kolei idą miasta wojew. śląskiego — 97,1%, a miasta wojew. nowogródzkiego — 96%, miasta wojew. łódzkiego — 92,9%, miasta woj. mazowskiego — 92,7%, miasta woj. lwowskiego — 89,9%, miasta woj kieleckiego — 88,2%, miasta woj. poznańskiego — 88,1%, miasta woj. poleskiego — 86,7%, miasta woj. białostockiego — 85,9%, miasta woj. wołyńskiego — 82,8%, miasta woj. pomorskiego — 81,9%, miasta woj. tarnopolskiego — 81,1%, miasta woj. warszawskiego — 80,3%, miasta woj. stanisławowskiego — 79,2% i miasta lubelskiego — 7 % Najdroższym miastem (po Warszawie jest Borysław) 99,3% kosztów warszawskich, (najtańszym Zamość) 72,1%.

— **Nowa taryfa pocztowa.** Nowa taryfa pocztowa, obowiązująca od dn. 1 b. m. wprowadziła w porównaniu z dawniejszą, następujące ważniejsze zmiany.

W obrocie wewnętrzym dopuszczono listy wagi od 250 do 500 gramów za opłatą 60 gr., dotychczas waga listu nie mogła przekraczać 250 gramów. Inne opłaty za listy i karty pocztowe pozostały bez zmiany. Nowością jest określenie myksymalnych rozmiarów listów, kart pocztowych, druków i t. p. na 45 ctm. w każdym z trzech kierunków, długość zaś rulonów przekraczać nie może 45 ctm., a średnica 10 ctm.

Opłaty za paczki zwykłe obniżono do kwot następujących: paczki wagi od 1 kg — 50 gr., ponad 1 kg. do 5 kg. — 1.20 gr., od 5 do 10 kg. — 2 zł., od 10 do 15 kg. — 3 zł., od 15 do 20 kg. — 4 zł, zamiast dotychczasowych odpowiednio: 50 gr., 1.50 gr., 2.50 gr., 3 50 gr. i 5 zł.

Przy nadawaniu paczek wartościowych o wartości podanej ponad 100 zł., pobierana będzie opłata manipulacyjna w wysokości 30 gr. miast dotychczasowej 50 gr. Zmianie uległy również opłaty za przekazy zagraniczne, pobierana będzie obecnie opłata manipulacyjna — po 30 gr. od każdego przekazu oraz opłata w wysokości 50 gr. od każdej setki przekazywanej sumy. Kwota przekazu zagranicznego nie może przekroczyć 1000 zł.

— **Podatek majątkowy będzie obniżony.** W najbliższych dniach ma być wniesiony do sejmu wniosek ministra skarbu o nowelizacji ustawy o podatku majątkowym. Obecna wysokość tego podatku, określona, jak wiadomo, na miljard złotych, ma być zmniejszona do 423 miljonów.

Pobór tego podatku od płatników, podlegających zwyżce kontyngentowej, będzie ograniczony do kwot przypadających na podstawie rozesłanych niedawno nakazów płatniczych.

Z kwot tych zapłacie narazie podlega tylko jedna czwarta część i to w terminie 60 dni. O rozmiarze powyższej ulgi świadczy następujący przykład:

Płatnikowi wymierzono, jako definitywny podatek majątkowy ze zwyżką kontyngentową zł. 50 tysięcy. Trzy pełne raty, dotychczas wpłacone przez tego płatnika, wynoszą zł. 25 tysięcy; pozatem płatnik wpłacił, w formie zaliczek i prowizorycznych rat zł. 10 tys., różnica, przypadająca obecnie do pobrania, wynosi więc 15 tysięcy złotych.

Na zasadzie zastosowanej ostatnio ulgi, płatnik ten obowiązany jest wpłacić w ciągu 60 dni tylko jedną czwartą część tej kwoty, czyli 3.750 złotych. Pozostałe trzy czwarte tej różnicy, czyli 11,250 zł. płatne będą w roku 1926, w ratach i terminach, które później będą określone.

— **Jubileusz Chorwackich drużyn śpiewaczych.** Towarzystwo śpiewacze Lutnia w Warszawie otrzymało od Związku chorwackich drużyn śpiewaczych w Zagrzebiu zawiadomienie, że wspomniany związek będzie obchodził w dniu 25 b.m. 50-lecie swego istnienia. Uroczystość ta zbiega się z uroczystością 1000-lecia królewstwa chorwackiego. Oprócz zaprosin, aby Lutnia przyjęła choćby przez delegację udział w tej uroczystości, Związek chorwacki, nie posiadając adresów, zwraca się z podobną prośbą za pośrednictwem Lutni Warszawskiej do bratnich polskich stowarzyszeń o uświetnienie tej uroczystości. Pisma w tej sprawie należy adresować: „Savez hrvackich pjevackich drusztava Zagreb Prilaz 38.III". Pisma proszone są o przedruk niniejszej wzmianki.

RADIO.

Program na niedzielę 18 października.

LONDYN (1600) 20.30 Koncert — Kabaret.
BERLIN (505—576) 9 Muz. kościel.; 20 op. „Fidelio".
WROCŁAW (418) 17 i 20 Koncerty.
KRÓLEWIEC (463) 20.15 Koncert.
KÖNIGSWURSTENHAUSEN (1300) 11.30—12.50 Koncert.
MÜNSTER (410) 9 Muz. kościel.; 14—15 i 20 Koncerty.
WIEDEŃ (530) 11.05, 16 i 20 Koncerty.
BRNO (1800) 10—11 Koncert.
RZYM (425) 10.30 Konc. muz. kościel.; 20.40 Opera.
BARCELONA (325—460) 20 Koncert.
ZURYCH (515) 11, 17 i 20.15 Koncerty.

UWAGA: Czas w Londynie i Paryżu różni się o godzinę, czyli gdy u nas jest pierwsza w nocy, w Londynie i Paryżu jest godzina dwunasta.

Przepowiednie angielskie na rok 1926

W Londynie pojawił się już słynny almanach angielski pt. „Old Moore" na rok 1926. A oto co według tego almanachu czeka nas w roku przyszłym.

W styczniu wydarzy się straszliwa katastrofa kolejowa i katastrofalne pożary. W lutym wybuchnie znów w Egipcie powstanie, a w maju bunty i powstania staną się rzeczą zwykłą i nad Europą zawiśnie groźba wojny.

Na miesiąc czerwiec almanach przewiduje tylko jedną maleńką rewoltę w Palestynie.

W lipcu roku przyszłym będą takie upały, że wiele osób straci wskutek tego życie. Ponadto w tymże miesiącu dzienniki rozbrzmiewać będą echami niezwykle sensacyjnej zbrodni trucicielskiej.

W sierpniu wybuchnie strajk generalny, a wraz z tem pojawi się nowa groźba wojny. Na tenże miesiąc przewidziana jest także niebezpieczna inwazja much.

Ponadto w dalszych miesiącach przyszłego roku wyłonią się poważne tarcia pomiędzy Wielką Brytanją a Turcją. I niedość na tem: wielkie trzęsienie ziemi wstrząśnie dnem morza Śródziemnego, zdarzy się wielka katastrofa górnicza i wybuchną dwie rewolucje.

Kto dożyje, będzie mógł skontrolować prawdziwość angielskich przepowiedni.

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ"

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 1 zł. 50 groszy i kopertach 10x10 — od 26 gr.

Kałamarze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia", „Penkala" i inne — od 2 zł. 80 gr.

Bilety wizytowe. Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne.

Gustowne kosze do papierów.

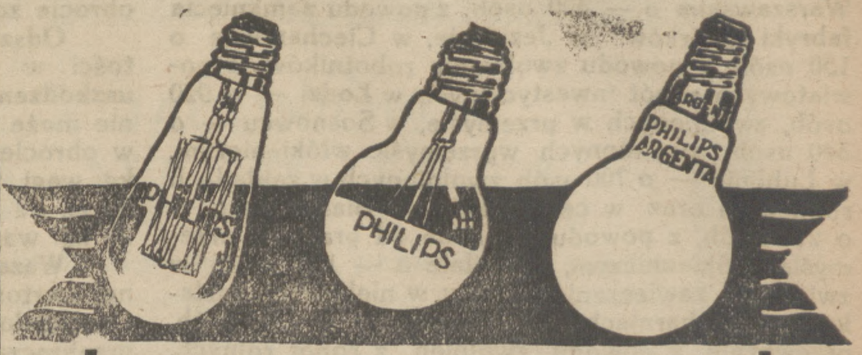
Ramki wszelkich formatów do fotografji od 60 g. sz.

Albumy do pocztówek, fotografji i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Lepszego światła chcesz?
Żarówki „PHILIPS" bierz! 1866

BIURO PRÓŚB WIEJSKA Nr. 2.

Redaguje podług prawa: **skargi sądowe, podania i rekursy** do władz Admin. i Skarb: **umowy — kontrakta — statuty — korespondencja w 5 język.**

BEZPŁATNE informacje w sprawach podatkowych i mieszkaniowych.

PRZEPISYWANIE na MASZYNACH.

Informacje **T-wa „Wywiad" o zdolności kredyt.** kupców i przemysłowców na całą Rzeczpospolitą.

Biuro przyjmuje dzierżawę lub Administrację większych domów 1875

Pracownia abażurów!

Przyjmuje się obstalunki z własnego i powierzonego materjału.

Również przyjmuje się do haftowania: **suknie, kostjumy, poduszki** (ręczny haft).

Wykonanie artystyczne!

Pracownia jest stale zaopatrzona w poduszki do leżanek i abażury.

Adres: Wrocławska 13, m. 9, I piętro, prawa oficyna. 1940

PROFESOR GIMNAZJUM, ABSOLWENT UNIWERSYTETU WIEDEŃSKIEGO, DOKTÓR FILOZOFJI **otwiera z dniem 1 listopada b.r.**

KOMPLETY

języków angielskiego i francuskiego dla dorosłych oraz dla uczącej się młodzieży.

Nauka odbywać się będzie w lokalu gimnazjum żydowskiego w godzinach popołudniowych i wieczornych.

Informacji udziela i zapisy przyjmuje codziennie między godz. 4—5 popoł. Dr. Lieber, Warszawska 15, III piętro, dom p. Tarchalskiego. 1935

2 SALE FABRYCZNE

w pierwszorzędnym punkcie miasta na I-ym piętrze do wynajęcia.

Tylko solidni reflektanci.

Wiadomość: w Administracji „Gazety Kaliskiej".

Złe trawienie

ZAPARCIE STOLCA

Nadweręża duszę i ciało

Aptekarza **Rich. Brandta**

Szwajcarskie Pigułki

Od 50 lat w całym świecie znany środek przeczyszczający.

Działają łagodnie i skutecznie. Do nabycia we wszystkich aptekach. 1699

DYREKCJA Towarzystwa Kredytowego m. Kalisza

podaje do wiadomości, że w dniu 24 listopada r.b., o godz. 4 po poł. w sali posiedzeń Dyrekcji Towarzystwa przy ul. św. Stanisława № 6 odbędzie się

OGÓLNE ZEBRANIE

członków Towarzystwa, na którem odbędą się wybory pełnomocników na 3 lata.

UWAGI: Zebranie wyborcze uznaje się za prawomocne bez względu na ilość przybyłych na nie osób (§ 73' Ustawy Tow.) 1945

OKAZJA!

Automobil „Ford"

5 osobowy używany, w bardzo dobrym stanie, przytem zapasowe koło kompletne, 2 opony i 4 kiszki, oraz części do użycia zaraz do sprzedania tanio.

Adres: Aleja Józefiny 7, stróż wskaże. 1947

Mleko 6 gr. litr.

Świeże odtłuszczone nadatne do gotowania w dowolnej ilości od godziny 8 do 11 sprzedaje

Mleczarnia „ZIEMIANKA" w KALISZU, ul. Łódzka 1. 1916

Uczenica

prof. Drzewieckiego udziela **lekcji muzyki.**

Wiadomość: Al. Józefiny 12, u W. P. Kłobukowskiej, od 3—5 pp. 1931

WŁOSY

ich porost, wzmocnienie i usunięcie wypadania umożliwia tylko jedyny radykalny środek wewnętrzny: tabletki **„C R I N"**

Naukowy prospekt wydaje — **bezpłatnie** —

L. R A C H, Perfumerja, Kalisz, Al. Józefiny Nr. 1. 1903

KOMU brak świadectw szkolnych przeszkadza w dalszej karjerze, niech się zgłosi do Powszechnego Uniwersytetu Korespondencyjnego, Warszawa, Chmielna 33, m. 5. Doraźna, szybka i skuteczna pomoc dla samouków. Szkoła powszechna, gimnazjum, kursy fachowe. Prospekty na żądanie. 1927

Poszukuje się od zaraz

ogrodnika

solidnego fachowca z niewielkim kapitałem do samodzielnego prowadzenia ogrodu warzywnego, inspekt i sadu. 3-pokojowe mieszkanie na miejscu. Zgłoszenia: Sklep manufaktury p. L. Handkiego, ul. Wrocławska róg Wiejskiej w Kaliszu. 1914

Kotlarz zawodowy

przyjmuje wszelkie roboty w zakres kotlarstwa wchodzące, jak rezerwoary, kotły, kominy i t. d.

ZAKŁAD ŚLUSARSKO-KOTLARSKI

A. SŁODZIŃSKI

ul. Podgórze 5—9. 1904

Zginęła książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. Kalisz, na imię Hil Rawski, rocznik 1901. 1942

Zginęła książka wojskowa wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Bronisława Pawłowskiego, rocz. 1892. 1949

Piękność — powab hygiena.

Ostatnie nieznane nowości kosmetyczne oraz hygieniczno-ochronne dla pań. Żądajcie katalogów, załączając znaczek pocztowy. Labor, skrzynka pocztowa 61, Bydgoszcz. 1862

Zginęła książeczka wojskowa wydana przez P.K.U. w Kaliszu, na imię Izraela Altera Trajbera rocz. 1896. 1928

Zginęła książka wojskowa wydana przez P. K. U. Kalisz, na imię Marcina Kasprzaka, rocznik 1891. 1948

Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Sp. z ogr. odp. Redaktor A. RADWAN.